

In gesprek over het einde

Mantelzorg verlenen in de palliatieve fase kan extra zwaar zijn vanwege de confrontatie met het naderende einde. Het is als betrokken beroepskracht of vrijwilliger niet altijd gemakkelijk om het gesprek daarover aan te gaan. Terwijl dat juist heel waardevol kan zijn. De KU van Leuven onderzoekt welke verhalen en tegenverhalen in het maatschappelijk debat er zijn rond palliatieve zorg en euthanasie in Nederland.

'Palliatieve zorg confronteert mij met het einde van het leven. Er is geen weg terug. Palliatieve zorg is het begin van het einde.'

'Het is fijn om in de laatste fase te zorgen voor mijn naaste. Goede palliatieve zorg begeleidt iemand waardig naar het einde. Het zorgt voor comfort.'

'Zorg in de laatste fase is intensief. Ik wil mijn partner tot het einde toe verzorgen... Maar kán ik dat wel?'

'Met het einde voor ogen ontstaan de mooiste gesprekken en kunnen we waardig afscheid nemen.'

'We moeten leren omgaan met pijn en verdriet. Juist in de moeilijke dingen van het leven ligt zin en betekenis. Bij euthanasie ga je dit uit de weg. Er is zoveel mogelijk aan zorg en ondersteuning in de laatste fase.'

'Euthanasie is een belangrijk onderwerp, waar soms heel makkelijk over wordt gedacht. Ik ben bang dat als je de wetgeving versoepelt, er straks geen ruimte voor lijden meer is.'

'Bij euthanasie wordt het leven op een waardige manier beëindigd, zonder dat mensen zelf manieren verzinnen om een einde te maken aan hun lijden. Een zachte dood gun je iedereen.'

'De beslissing om euthanasie toe te passen neem je bij volledige bewustzijn. Ik kies er zelf voor. Die keuze is echt niet over een nacht ijs gegaan. Palliatieve zorg helpt het reguleren en voorbereiden van het sterven.'

“
‘Euthanasie is actieve levensbeëindiging: je neemt zelf het heft in eigen hand. Voor mij is dat onbespreekbaar.’

“
‘Euthanasie is voor mij een bewuste keuze om afstand van het leven te doen. Het is barmhartig om iemand uit zijn lijden te verlossen. Ieders leven is waardevol. Maar een ondraaglijke lijdensweg gun je niemand.’

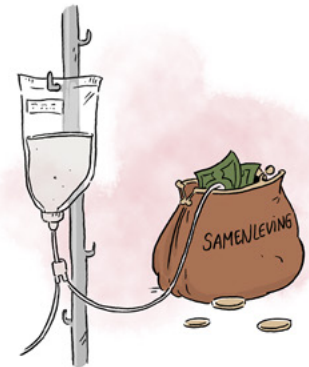
“
‘Het leven heb ik gekregen. Bij euthansiae vraag ik iemand anders om mijn leven te beëindigen. Dat gaat ver, want hoe weet die ander dat ik dat écht wil?’

“
‘Ik ben de regisseur van mijn leven. Ik heb geen zin in lijden en pijn. Zeker als er geen uitzicht is op verbetering. Dan is mijn leven voltooid. Ik ben blij dat ik daarvoor een beroep kan doen op hulp’

“
‘Ik blijf hoop en vertrouwen houden in de geneeskunde en nieuwe behandelingen. De ontwikkelingen in de medische wetenschap betekenen veel voor mensen juist ook aan het einde van het leven.’

“
‘Euthanasie bespaart de samenleving veel geld. Waarom onnodig doorbehandelen? Het is beter als mijn leven ‘klaar’ is. Besparen kan door het tijdig inzetten van palliatieve zorg, bij voorkeur in een thussituatie.’